

https://www.printo.it/pediatric-rheumatology/BE_FM/intro

Geneesmiddelentherapie

Versie 2016

6. Cyclofosfamide

6.1 Beschrijving

Cyclofosfamide is een immuunonderdrukkend geneesmiddel dat ontstekingen remt en het immuunsysteem onderdrukt. Het werkt door te interfereren met de celdeling en de DNA-synthese te veranderen, waardoor het in het bijzonder actief is bij cellen zoals bloedcellen, haar- en darmwandcellen die zeer actief prolifereren (cellen moeten voor de reproductie nieuw DNA maken). Witte bloedcellen, ook wel lymfocyten genoemd, worden vooral aangetast door cyclofosfamide en de verandering van hun werking en aantal is de oorzaak van de onderdrukking van de immuunreactie. Cyclofosfamide werd oorspronkelijk geïntroduceerd om bepaalde vormen van kanker te behandelen. Bij reumatologische aandoeningen, waar het met onderbrekingen wordt gebruikt, heeft het minder bijwerkingen dan bij kankerpatiënten.

6.2 Dosering/toediening

Cyclofosfamide wordt oraal (1-2 mg per kg per dag) of frequenter intraveneus (vaak met maandelijkse doses van 0,5-1 g per vierkante meter gedurende 6 maanden en daarna 2 doses iedere 3 maanden of, als alternatief, doses van 500 mg per vierkante meter iedere 2 weken voor in totaal 6 infusen) toegediend.

6.3 Bijwerkingen

Cyclofosfamide is een geneesmiddel dat de immuniteit zeer sterk

verlaagt en heeft meerdere bijwerkingen die goed onder controle moeten worden gehouden. De meest voorkomende bijwerkingen zijn misselijkheid en braken. Het omkeerbare uitdunnen van het haar komt ook voor.

Te sterke reductie van het aantal circulerende witte bloedcellen of bloedplaatjes kan optreden, waarvoor aanpassingen aan de dosis van of het tijdelijk stoppen met het geneesmiddel nodig kunnen zijn.

Blaasaandoeningen (bloed in de urine) kunnen optreden, maar komen frequenter voor bij de dagelijkse orale behandeling dan bij de maandelijkse intraveneuze injecties. Het drinken van veel water helpt om dit probleem te voorkomen. Na de intraveneuze injectie worden normaal gesproken grote hoeveelheden vloeistof gegeven om cyclofosfamide uit het lichaam te spoelen. Bij langdurige behandeling bestaat het risico op verminderde vruchtbaarheid en toegenomen kans op kanker; het risico van deze complicaties hangt af van de totale dosis die de patiënt in de loop der jaren ingenomen heeft.

Cyclofosfamide vermindert de immuunafweer waardoor het risico op infecties toeneemt, vooral indien het samen met andere stoffen gegeven wordt die interfereren met de immuniteit zoals een hoge dosis corticosteroiden.

6.4 Belangrijkste indicaties van pediatrische reumatische aandoeningen

Juveniele systemische lupus erythematoses.

Enkele systemische vasculitiden.